

Dariusz Krasnodębski, Zbigniew Kobyliński

Bańki, st. 14 i 15, gm. Bielsk Podlaski,
woj. białostockie, AZP 44-86/78 i 79

Informator Archeologiczny : badania 25, 81-82

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zadowice, st. 1a
 gm. Godziesze, woj. kaliskie
 AZP 68-39/73

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Wojciech Siciński przy współudziale mgr Jacka Moszczyńskiego. Finansowane przez Urząd Gminy w Godzieszach. Czwarty sezon badań. Osada kultury przeworskiej z okresu rzymskiego oraz ślady osadnictwa kultury pomorskiej.

Prace koncentrowały się w części południowo-zachodniej stanowiska. Przebadano obszar o powierzchni 320 m². Odkryto łącznie 18 obiektów kultury przeworskiej, w tym: 3 chaty, 4 jamy, 9 palenisk, 1 obiekt produkcyjny związany z obróbką żelaza oraz częściowo wyeksplorowano studnię.

Na uwagę zasługuje chata nr 10 o powierzchni ok. 50 m², z przybudówką, oraz chata nr 11 o powierzchni ok. 18 m², gdzie odkryto składy gliny do produkcji garncarskiej i pochówek prawdopodobnie psa. W chacie nr 12 odkryto brązową fibulę A III. W jednej z jam (nr 9) o wymiarach 220 x 176 cm i gł. 94 cm odkryto m.in. fragm. ciężarków tkackich. Odkryto także kolejny obiekt związany z obróbką żelaza. Był on niewielkich rozmiarów — 54 x 48 cm i gł. 34 cm. Wypełnisko stanowiła czarna, przepalona ziemia oraz polepa i duża ilość drobnych fragm. żuźla żelaznego.

Studnia jest pierwszym tego typu obiektem odkrytym na stanowisku. W planie płaskim miała kształt kolisty o śr. ok. 230 cm. Na gł. 210 cm od powierzchni stwierdzono ślady drewnianej cembrowiny kształtu prostokątnego, o wymiarach 108 x 85 cm. W narożnikach występowały pionowe kolki. Na tym też poziomie wstrzymano eksplorację, jej dokończenie przewiduje się w 1992 r. Wypełnisko stanowiła czarnoszara, niżej szarobrunatna ziemia oraz duża ilość ułamków ceramiki, polepy, żuźla żelaznego i kości zwierzęcych.

Ślady osadnictwa kultury pomorskiej reprezentują jedynie nieliczne fragm. ceramiki.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologii i Etnografii w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Żukowice, st. 34, gm. loco, woj. legnickie patrz neolit

Żukowice, st. 35, gm. loco, woj. legnickie patrz środkowa i późna epoka brązu

Żukowice, st. 48, gm. loco, woj. legnickie patrz neolit

Żukowice, st. 49, gm. loco, woj. legnickie patrz neolit

WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

Bachórz, st. 16, gm. Dynów, woj. przemyskie patrz środkowa i późna epoka brązu

Bańki, st. 14 i 15
 gm. Bielsk Podlaski, woj. białostockie
 AZP 44-86/78 i 79

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Archeologii Mazowsza i Podlasia Podlaska Ekspedycja Archeologiczna

Badania prowadził mgr Dariusz Krasnodębski, konsultował dr Zbigniew Kobyliński. Uczestniczyli studenci Instytutu Archeologii UW. Finansowane przez Instytut Historii Kultury Materialnej PAN. Drugi

sezon badań. Osada z późnego okresu lateńskiego i wczesnego średniowiecza.

Kontynuowano rozpoczęte w 1990 r. prace na stanowisku 14/15 (z uwagi na ciągłość występowania materiału powierzchniowego i zwartość formy terenowej uznano, że stanowiska 14 i 15 stanowią w zasadzie jedno stanowisko). Badania te prowadzone są w ramach programu sondażowego rozpoznawania stanowisk archeologicznych odkrytych podczas badań powierzchniowych. Do rozpoznania wykopaliskowego wyznaczono w pierwszym rzędzie stanowiska, na których stwierdzono występowanie materiałów datowanych na późny okres lateński i okres wpływów rzymskich.

W 1990 r. wykonano 3 wykopy sondażowe zlokalizowane w północnej części osady, w 2 z nich stwierdzono obecność płytkich układów stratygraficznych, w 3 zaś natrafiono na układ mało czytelnych warstw o łącznej miąższości ok. 1 m. Pozyskano wówczas niezbyt liczny zespół ceramiki zabytkowej, z kilkunastoma fragm. datowanymi na późny okres lateński.

W 1991 r. wyznaczono do przebadania 6 wykopów o łącznej powierzchni 55 m², z których 1 stanowił poszerzenie wykopu z ubiegłego roku, 2 zlokalizowane zostały w południowej części zasięgu osady, zaś 3 pozostałe założono na niszczonych przez orkę obiektach. Dwa z niszczonych obiektów okazały się lekko zagłębionymi nieckowatymi paleniskami (jedno okrągłe o śr. ok. 1 m, drugie owalne o wymiarach ok. 3,5 x 1,5 m), trzeci zaś (przebadany tylko na obszarze 3 x 1 m) pozostałością ziemianki. Głębokość jego wynosiła 60 cm od poziomu spągu humusu. We wszystkich z nich wystąpiła ceramika z XI w. Obok materiału wczesnośredniowiecznego we wszystkich wykopach natrafiono na warstwę lub niewielkie (0,5 m śr. i 0,5 m gł.) jamy, których barwa była bardzo zbliżona do barwy calca, zawierające nieliczne fragm. ceramiki datowanej wstępnie na późny okres lateński.

W wykopie wykonanym w celu wyjaśnienia sytuacji stratygraficznej rozpoznanej wstępnie w 1990 r. natrafiono na gwałtowny spadek miąższości warstw kulturowych. Nie udało się jednak (ze względu na zbyt małe rozmiary wykopu i szczupłość pozyskanego materiału) ustalić, czy zjawisko to wynika z naturalnych procesów sedymentacyjnych związanych z wypełnieniem zagłębienia pobliskiej dolinki rzecznej, czy też natrafiono tu na znacznych rozmiarów obiekt wkopany w naturalne podłoże. Wykopy w południowej części osady wykazały obecność na gł. ok. 0,5 m czarno zabarwionej warstwy kulturowej, w której wystąpił materiał ceramiczny datowany głównie na XI w. Pod nią zalegała warstwa o barwie jasnoszarej, zawierająca nieliczny materiał zabytkowy datowany wstępnie na późny okres lateński.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN.

Kontynuacja badań przewidziana jest tylko w przypadku konieczności badań ratowniczych.

Będzin, Góra Zamkowa, st. 2
gm. loco, woj. katowickie
AZP 97-48/15

Muzeum Zagłębia w Będzinie

Badania prowadziła mgr A. Rogaczewska. Finansowane przez Muzeum Zagłębia w Będzinie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne.

W 1991 r. przeprowadzono badania sondażowe, w wyniku których, dzięki licznej ceramice i istnieniu niezakłóconych warstw kulturowych, uzyskano potwierdzenie funkcjonowania na Górze Zamkowej osady ludności kultury łużyckiej z okresu V brązu/HC, oraz ustalono lokalizację cmentarzyska wczesnośredniowiecznego, znanego z wcześniejszych odkryć przypadkowych. Jest ono usytuowane w miejscu uważanym wcześniej za majdan grodu z XI-1 poł. XIII w., na wschód od zamku i 100 m na północny zachód od kościoła Świętej Trójcy.